

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12	frt
Félévre	-----	6	"
Negyedévre	-----	3	"
Egy óra	-----	1	"
- Egyes szám 4 kr. -			

Kiadóhivatal:
Pleita Fer. Pál könyvnyomdaja
Nagybecskerek, Uri-utca 276 sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:
Nagy-Becskepek,
Zápolya-utca 1-86 szám,
hová a lap szerelmi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Nagybecskerek villamos világitása.

(Részletek.)

Nagybecskerek, február 9.

Azon általános érdeklődésnél fogva, melylyel e város közönsége a villamos világitás kérdése iránt viseltetik, kötelességünknek tartjuk e tárgyra ma újból visszatérni.

A villamos bizottság jelentésében azon reményének ad kifejezést, hogy 5-6 év múlva a villamos telep jövedelmezősége annyira fog növekedni, hogy a nyilvános utcái világitás költségei a jelenlegiekénél is kisebbek lesznek, dacára annak, hogy jelenleg csak 280 petroleum-lángot éget a város, holott a villamos világitás berendezése után 510 izzólámpa és 21 iv-lámpa fogja az utcái világitást szolgáltatni.

A magánfogyasztók száma eddig nincs tudva, de 4000 lángot eddig már bejelentettek.

A telep berendezési költségei 230 ezer forintot tesznek ki. Ez összeg évi amortizációja 11.500 frtot igényel. Az eddigi világitás 5000 forintba került, a tegnapi előtti közgyűlés e célra 6000 forintot irányzott elő.

A Ganz-féle gyárral kötött szerződés egész terjedelmében így hangzik:

Szerződés

mely egyrésztől Nagybecskerek r. t. város nevében Krszties Janos polgármester, másrésztől Ganz és társa vállalkozó és gépgyár részvénytársaság Budán, budapesti cég között a Nagybecskereken létesítendő központi villamos telep berendezésének szállítását, valamint annak üzemképes állapotban való felállítását illetőleg az alant megjelölt napon a következőkben köttetett:

Nagybecskerek r. t. város átruhazza Ganz és társa budapesti cégére, és e cég elvállalja a Nagybecskereken létesítendő központi villamos telephez szükséges berendezések és munkálatok szolgáltatását a következő feltételek mellett:

1. §.
Ganz és társa budapesti cég elvállalja a mellékelt és a jelen szerződés kiegészítő részét képező költségvetésben részletesen megjelölt szállítmányokat és szolgáltatásokat az ott feljegyzett egységek mellett úgy, hogy szállítási vagy fuvarozási költségek a városra nem hármozhatók.

A szállítmányok elszámolása akkép történik, hogy az építkezésnél tényleg szolgáltatott tárgyak és munkálatok a költségvetésben megjelölt egységek alapján számadásba hozatnak. Az ajánlott egységek az építkezésnél mutatók nagyobb vagy kisebb szükséglet által nem folyaszthatók és meg nem másíthatók.

Ganz és társa budapesti cég szavatol azért, hogy a villamos telep kitűnően üzemeljen és működésének ellenőrzéséhez szükséges összes gépek, szerzők, műszerek, stb. a költségvetésbe fel vannak véve és hogy a telep a közölt műleírásnak megfelelően fog.

Ha az eredeti tervről a város beleegyezésével eltérés történne, illetőleg ha az építkezés folyamán a város oly tárgyak vagy munkák szolgáltatását kívánja, melyek a költségvetésben nem foglaltatnak, úgy az ebből kifolyó több vagy kevesebb munka csakis az eltérés mérveiben fog számításba hozatni; e tárgyak arai a város és szállító cég között együttesen megállapítandók és az előleges megállapodás megtörténte előtt a tárgyak vagy munkálatok szolgáltatása nem esz közzelhető.

2. §.
Az építkezés kezdete előtt Ganz és társa cég köteles a városi hatóságnak az összes szükségelt részletrajzokat és terveket (kazán, gép, gépház, vezetékhálózat, stb.) jóváhagyás végett betérjeszteni.

Ha az építkezés folyamán a jóváhagyott tervekben módosítások kívánatosnak vagy szükségessé válnának bizonyulnának, amelyek a jelen szerződéshez csatolt költségvetést módosítanak, úgy Ganz és társa cég nincs jogosítva ezen módo-

sítások értelmében eszközözendő munkálatokat önhatalmulag eszközölni, hanem a város hozzájárulását és jóváhagyását előlegesen kinyerni köteles.

3. §.
A gép- és kazánház építését, a kazánok és gépek alapozását, a kémény kivitelét, a vezetékekhez esetleg szükséges ásatási és kövezési munkálatokat, oszlopokat és a transzformátoroknak elhelyezéséhez szükséges berendezéseket Nagybecskerek r. t. város saját költségén eszközölteti a Ganz és társa cég részéről díjmentesen átadandó tervek alapján, a cég közlegeinek felügyelete és vezetése mellett; ezért is a vállalkozó hibájából eredő esetleges átalakítások költségei a vállalkozót terhelik.

A város továbbá a tulajdonképeni villamos teleprek Nagybecskereken létesítéséhez a szerelési munkálatoknál szükséges kőműves, faragó és ácsmunkásokat, valamint az ezen szerelési munkálatoknál szükséges anyagokat önmaga szolgáltatja vállalkozó cégnek.

A város Ganz és társa cégnek a városon belül raktározás céljából megfelelő száraz és elzárható helyiséget enged át.

Ganz és társa cég szavatolást vállal arra nézve is, hogy a költségjegyzékbe felvett három darab gőzgép közül kettőtől, valamint a hozzá kapcsolt dynamógépekkel teljes megterhelés mellett annyi elektromos energiát fog előállítani, amennyi 3000 drb, azaz három darab egyidejűleg égő tizenhat gyertyás (tizenhat wattos) izzólámpa táplálására szükséges. Egyúttal arra nézve is szavatolást vállal Ganz és társa cég, hogy a vezetékek oly méretekkel vannak előírva, miszerint a veszteség a primár vezetékekben 5%, azaz három százaléknál, a secundár utcai fűvezetékekben pedig 4%, azaz négy százaléknál nagyobb nem lesz.

A fényerősség megállapítására a német egyleti normalgyertya (Vereins Kerze) fényereje fogadtatik el egységül.

4. §.
Az elvállalt szállítmányok és szolgáltatások szakszerű pontos kivétel, jó munka és a telep kifogástalan működése tekintetében Ganz és társa három évi jótállást vállal a teleprek a város általi átvétele napjától számítva, oly módon, hogy vállalkozó cég kötelezi magát, minden hibát, mely kimutathatólag rossz anyag vagy hibás szerkezet, vagy pedig a vállalkozó hibás vagy hanyag kezelése következtében támadt, leggyorsabban kárpótolás nélkül jóvátenni, helyreállítani, azonban szenvedett kár vagy veszendőbe ment nyereség megtérítése nélkül és azon esetek kivételével, melyek erőszakra vagy természetes elkopásra vezethetők vissza.

A nyilvános világitáshoz alkalmazandó és általa szállítandó izzólámpákra vonatkozólag Ganz és társa cég szavatol azért, hogy azok gyertyánként 3,5 watt, vagyis 16 gyertyánál 56 watt energia fogyasztás mellett átlagosan nyolcszáz óráig égnék.

Vállalkozó tehát köteles a háromévi jótállási idő eltelte után azon izzólámpaszükséglet-többletért, mely a tényleges szükséglet és az izzólámpáknak 800 órai égéstartama közötti különbségből állapítatik meg, a városnak kárpótást adni. A külsőleg sérült izzólámpák az esetleges lámpatöbbletből azonban levonandók.

Fogyasztási cikkekre, mint kékfekre, csapágyakra, aramgyújtókra stb. a jótállás nem terjed ki.

A jótállási idő tartamára a központ üzemét vállalkozó Ganz és társa cég saját embereivel, de az üzem terhére tartozik vezetni.

Ezen alkalmazottak évi járandóságai egyben megállapítatnak és pedig:

- A gépszíj fizetése 1800 frt és szabad lakás, fűtés és világitás;
- az electricus fizetése 1200 frt, szabad lakás, fűtés és világitás;
- egy-egy fűtő fizetése 500 frt.

A szükséges többi személyzet, mint segéd munkások, és üzleti személyzet közvetlenül a város által és ennek költségén lesz alkalmazva.

5. §.
Ganz és társa budapesti cég a jelen szerződés értelmében eszközözendő szállítmányokért a háromévi jótállás időtartamára következőkben megjelölt szavatolást vállalja el:

- a) az esetre, ha a váltóáramu gépekkel közvetlenül kapcsolt gőzgépekhez 6000 calorójú, oraviczai szén használtatnék, Ganz és társa cég

a gépeknek tényleges 125 lóerő munkabírással leendő igénybevétele esetén óránként és indított lóerőnként 2, szóval kétféle kilogramm szén maximális fogyasztásért szavatol.

Fenti jótállás igazolására következő kísérlet szolgál, mely az üzem két első hónapján belül eszközözendő:

Befűtenek két kazánba a megindítanak két gépet, mind a két gépet 125, azaz egyszáz-huszonöt lóerővel ténylegesen megterhelik; megállapítják a szén szükségletet óránként és indított lóerőnként. Ha ezen kísérlet alkalmával a fent szavatolt szénmennyiség, él nagyobb szükséglet mutatkoznak, az esetben Nagybecskerek r. t. város jogosítva van a gőzgépek átvételét megtagadni és új, megfelelő gépek szállítását követelni.

Ezen megterhelési és fűtési próbákhoz szükséges műszereket és különös készülékeket vállalkozó ingyen köteles rendelkezésre bocsátani. Ezen kísérlettel egyidejűleg lesznek végérvényesen megállapítva a 4. §. értelmében elvállalt jótállások is.

b) A költségvetésben foglalt váltóáramu gépekre vonatkozólag jótáll vállalkozó cég, hogy a váltóáramu gépek szorító kapacitákon azon motorikus erőből, melyet a gőzgépek fogyasztanak,

- 1. teljes megterhelés esetén 87 % -ot,
- 2. fél " " " 82 % -ot

villamos erő alakjában szolgáltatnak.

c) A szállítandó transzformátorokért 5000 volt képességen felül szavatolást vállal a cég, hogy azok hatásoka

- 3. teljes megterhelés esetén 94 % -ot,
- 4. fél " " " 92 % -ot

tesz ki.

6. §.
A magánfelek részére történő világitási berendezések keresztülvitelét a város Ganz és társa cégnek a központra szóló jótállási idő leteltéig egyedül biztosítja. Evvel szemben kötelezi magát a fenti cég, hogy ezen berendezéseket pontosan a városi hatóságnak bemutatott és ily berendezésekről szóló árjegyzéke szerint elszámolni fogja és a berendező fél kívánságára a fél által nyújtandó megfelelő biztosíték esetében, annak egész 5 (öt) évre szóló részletfizetéseket fog engedélyezni, úgy pedig, hogy 6 % nál nagyobb kamatot felszámítani nincs jogosítva. Ellenben a város kötelezi magát az ily tartozásokat saját közegei által a felektől közigazgatási végrehajtás útján, amennyiben a felek magukat ennek alávetették, a Ganz és társa cég javára behajtani és az így befolyt összegeket vállalkozó cégnek minden év január és június 1 én beszolgáltatni.

7. §.
Ganz és társa cég kötelezi magát, hogy a jelen szerződés tárgyát képező villamos telepet a szerződésnek törvényhatósági jóváhagyása napjától számított legfeljebb 8 (nyolc) hónapon belül teljesen üzemképes állapotban átadja azon feltevésben, hogy Nagybecskerek városa az általa felállítandó épületeket a szerződésnek törvényhatósági jóváhagyása napjától számítandó négy hónapon belül vállalkozó cégnek készen jó állapotban átadja; ellenkező esetben a villamos telep átadási határideje megfelelő halasztást szenved.

8. §.
Jogosítva van a város azon esetben, ha az előző § ban meghatározott határidő be nem tartatnék, kivéve, ha a határidő be nem tartása magasabb erőhatalom (vis major) következtében állt elő, a Ganz és társa cégnek minden napért, melylyel a kikötött határidőt túllépte, annak kereseti összegéből 100 szóval száz forintot bírság fejében levonásba hozni.

Megjegyzendő, hogy a hat havi határidőbe az építési perioduson kívül első november hótól február hó végéig terjedő idő, mely építésekre igénybe nem vehető, be nem számítatik.

9. §.
Nagybecskerek városa a Ganz és társa cégnek jelen szerződés értelmében teljesítendő szállítmányokért és szolgáltatásokért a következő módon fizet:

- a) az egyes tárgyak és anyagok beszállítása után, amennyiben azok költségvetésileg megállapított értéke legalább 50.000, azaz ötvenezer forintot tesz, Ganz és társa cég ezekről a városhoz számlát nyújt be, mely ezen megvizsgálandó számlák alapján azok végösszegének 60, szóval hatvan százalékát részletfizetéképen a

céznek kiutalványozza. Ezen összegek kifizetése vállalkozó cég kezeihez legkésőbb négy héten belül az illető számlák benyújtása napjától kell hogy történi.

b) A jelen szerződés 11. §-ában körülírt, a kész telep tartozékainak a város részéről leendő átvételére vonatkozó felülvizsgálás után a Ganz és társa céznek az összes megvizsgált számlák további 30%, szóval harminc százalékat részletfizetési képen kifizeti.

Ezen további részletfizetés a telep átadása napjától számított négy hét lefolyása alatt telje sitendő.

c) A számlaösszeget (melyek a betérjesszandó és felülvizsgált végelszámolással összhangzásba hozandók) fenmaradó 10%, azaz tíz százaléki részlete a kikötött háromévi jótállási határidő után fizetetik vállalkozó cég kezeihez, levonandók lévén a városnak jelen szerződés értelmében esetleg járó pótlóösszegek, hozzáadva azonban a számlaösszegek után a telep felülvizsgálata napjától számított 4%, azaz négy százaléki kamatot.

Jogában áll mindazonáltal Ganz és társa céznek ezen 10%-nyi részletet is készpénzben felvenni, a telep kifogástalan átadásakor a 30% nyi részlettel egyetemben, ha ennek ellenében ugyanoly értékű letétképes értékpapírokat a városi pénztárnál letéteményez. Ezen utóbbi esetben természetesen a kamatszámolás elesik.

Vállalkozónak az eszközöndő fizetésekből 0,5%, azaz öt tized százalék a város tiszti nyugdíjalapja javára levonásba hozatik.

10. §.

Ganz és társa cég kötelezve van a felettes hatóságokhoz betérjesszandó terveket kárpótlás nélkül elkészíteni, és azokat Nagybecskerek r. t. városnak idejekorán átarmaztatni. A gép- és kazánteleg terveit legkésőbb hat hét múlva a szerződés aláírása napjától számítva köteles vállalkozó cég a városnak átadni.

Mind ezen kettő kivételben elkészítendő tervek kárpótlás nélkül a város tulajdonába mennek át.

11. §.

Mintán a Ganz és társa cég Nagybecskerek r. t. városnak a jelen szerződés tárgyát képező a költségvetésben megjelölt véglegesen eszközölt és jóváhagyott szállítványok és szolgáltatások üzemképes teljes kereszttelítelt tudatva volt, legkésőbb négy hét alatt kell hogy a központi villamtelep felülvizsgálata a városi hatóság részéről e célból kiküldött saját közgei és kinevezendő szakértő által Ganz és társa cégnek képviselői jelenlétében megtörténi; a szakértők ekkor megvizsgálják a telep munkaképességén k igazolására irányuló kísérleteket, megvizsgálván egyúttal, vajon a szállítványok és szolgáltatások a szerződés határozatainak megfelelőek-e. Ha a felülvizsgálata eredményeképen a telep a szerződés feltételeinek megfelelőnek találattott, úgy Nagybecskerek r. t. város a tele-

pet rögtön átveszi és a számlaösszegek 30% ának kifizetése iránt intézkedik.

Egyúttal vissza fogja adni a város vállalkozó céznek az utóbbi által a városi pénztárba óvadékképen letéteményezett 10.000 frt n. é. 4 1/2% os magyar regale váltási kötvényt, a számlaösszegeknek meg ki nem fizetett 10%-a óvadékkul szolgálván a jótállási idő leteltéig.

Mindazonáltal föl van jogosítva vállalkozó cég, hogy az előbb említett 10.000 frtot óvadékat a számlaösszegek 10% ára letétképes értékpapírokkal kiegészítse és a 10%-nyi utolsó részletet készpénzben a várostól bekerje.

Az esetben, ha a felülvizsgálata azt mutatná, hogy a vállalkozó cég a telep berendezése tekintetében a jótállási feltételek és a szerződés meghatározásainak meg nem felelt volna, úgy kötelezve van Ganz és társa cég, hogy a kimutatott hiányokat nyolcz hét lefolyása alatt saját költségén pótolja.

Ha ezen hiányok olyanok volnának, melyek az egész üzemet károsan befolyásolnák, akkor Nagybecskerek r. t. város a telepet csak ezen hiányok pótlása után veszi át birtokába. Ez esetben vállalkozó cég minden napert, melylyel a teljes telep kikötött befejezési határidejét túllépte volna, Nagybecskerek r. t. városnak 100, azaz száz forintot bírságképen köteles fizetni.

De ha a kimutatott hiányok olyanok, hogy azoknak daczára a telep üzeme a szerződés megkötésének előre látott terjedelemmel és teljes biztonsággal eszközölhető, a bírság fizetésének kötelezettsége elesik, a telep rögtön a város tulajdonába megy át, de a hiányos alkatrészekért járó kereseti összegek 30% a ezen részlet mérvében visszatartandók.

A hiányok pótlása után a 30%-nyi részből visszatartott összegek Ganz és társa céznek levonás nélkül kifizetendők.

12. §.

Ganz és társa budapesti cég Nagybecskerek városának a felállított központi villamtelep szoliditására és annak kifogástalan működésére nézve szerződésileg kikötött három évi jótállási időn belül nem csupán kereseti összegének visszatartott 10%, a erejéig, de teljes ingó és ingatlan vagyonával szavatol.

13. §.

Ganz és társa cég a jelen szerződés értelmében az építési helyre szállított gépek, készülékek, anyagok, stb. tűzkár elleni biztosítását saját költségére eszközöli: a Nagybecskerek r. t. város által önköltségen eszközöndő építkezések biztosítása a várost terhelő s ez utóbbi Ganz és társa céznek csupán azon biztosítási részösszegeket tartozik visszatéríteni, melyeket ez az át vétel napján tul eső időre tényleg fizetett és igazolni tud.

14. §.

Minden a friss kazánfalazatok átfűtésére szolgáló tüzelő anyag és munkabér, valamint

minden a telep felülvizsgálata alkalmával szükséges anyok, mint szén, tűzifa, kenőolaj, tisztító rongy és szénrudacs ugyancsak a szükséges személyzet a várost terhelő, utóbbi azonban csak akkor, ha a felülvizsgálata pozitív eredménnyel végződik, azaz hiányok nem találtattak.

15. §.

Mindennemű ezen jogügyletből eredhető vitás kérdések elintézésére nézve a nagybecskereki kir. járásbírság illetékessége állapittatik meg s ennek mindkét fél aláveti magát.

16. §.

Kölcsönösen megállapittatik, hogy vállalkozó cég az elvállalt művet nemcsak a szerződés 7. és 8. pontjaiban meghatározott időben befejezni köteles, hanem tartozik a központi telep fellállításához legkésőbb a szerződésnek törvényhatósági jóváhagyása napjától számított öt hónap alatt hozzáfogni. Amennyiben pedig vállalkozó cég ezen öt hónap alatt a telep fellállítását meg nem kezdené, a késedelem minden napjért szintén köteles naponként 50, szóval ötven forintot bírságképen fizetni.

Azon esetben pedig, ha a telepet legkésőbb 1896. évi szeptember hó 1-éig teljesen készen és kifogástalan üzemképes állapotban át nem adja a városnak, az esetben úgy a letett óvadék, valamint a vállalkozó cég által már eszközölt szállítások, berendezések, stb., szóval az összes munkálatok és beruházások minden kárpótlás nélkül a város tulajdonába mennek át és a város ezen szerződést a maga részéről felbontottnak tekintheti, sőt jogában álland a városnak az is, hogy a telepet vállalkozó cég kárára és veszélyére más vállalkozó által befejeztesse.

18. §.

Minden a jelen szerződés megkötéséből eredő költség, valamint a fizetendő bélyegek és illetékek Ganz és társa cézget egyedül terhelik.

19. §.

Jelen szerződés két példányban állittatik ki és vállalkozó cégre nézve az aláírás után azonnal, a városra nézve csak Torontálvármegye törvényhatóságának jóváhagyása után válik köelezővé.

Minek hitelül jelen a szerződéses felek által kiküldött meghatalmazottak és a felkért tanuk aláírásai.

Pótlólag még megjegyeztetik, hogy a szerződés 5. §-ának c. pontja a következőleg mólosittatik:

A szállítandó transzformátorokért a szerződéshez mellékelt és annak kiegészítő részét képező műszaki leírásban előírt hatásokok mérvadó, illetve vállalkozó ezen hatásokokért szavatolást vállal.

Budapest, 1895. január 26-án.

Ganz és társa

vasöntő és gépgyár részvény társulat.

ifj. Gulden. Mechwart.

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

A magyarok.

— Henry Gréville. —

Az egyenes fasor, melynek keresztetett ágai magas, sűrű zöld boltozatot képeztek, hossz szan vezetett, ott a távolban fényes fehér pontban végződve, mely a napsütötte síkság, a hol a szél ringatja az arany buzakalászokat.

A frissen nyezett élősvény, amely a pázsitos utat szegélyezte, hasonlatosságot kölcsönzött e kis erdőnek a Versailles-i park utaihoz s a híres Eisen metszette tájképeit idézte elénk.

Két oldalt, zöld vágás terült el, itt-ott apró lombligeteket képezve, melyekre a játszi napsugar rezgő fényfoltokat rajzolt, engedelmessé a könnyű szellő szeszélyének, mely átsuhant a magas koronákon, édesen s szögva a zsenge levell.

Lassan, apró léptekkel haladtak ketten a fasorban. A nő a magas nyelű ernyő gombjára támaszkodott; fején a könnyű csipkekendő dus ezüstpényű fűrtöket takart. Melleite a férfi, még mindig ürge egyenes alak, hátán keresztetett karokkal; széles karimájú kalapja ezzünkbe juttatja azon országok forró napját, hol mint a régi árpacukor dobozokon vagy „Pál és Virginia” elavult kiadásának képein, szalmakalapos fehér nadrágos négerek dolgoznak a cukorültetvényekben.

Láthatólag duzzogtak, mert szólanul lépkedtek, nem is nézve egymásra, csak néha néha lopva s a tekintet, melyet ilyenkor váltottak, telve volt szemrehányással. Miután így megtették az utnak felét, közelebb jutva egymáshoz, kénytelenek voltak szólni.

„Tehát megmásíthatatlan az elhatározás, hogy a gyermekeket boldogtalanná teszi!” —

szólt a hölgy s a szelid hangban ott reszketett még a h-rag utolsó maradványa.

„Ellenkezöleg, nem akarom, hogy kis unokáink valaha azt vehesse szememre, hogy boldogtalanságának az én könnyelműségem az okozója!”

A finom öreg dáma, aig észrevehetőn vállalt vont: „Mert a fiúnak, ki őt szereti, kevesebb a vagyona, mint az övé? — Valóban fontos akadály. — Azért még mindig jut kenyérre!”

— Kenyérre — de vaj nélkül — jegyezte meg a nagypapa.

— Szerelmes ember csókkal eszi a kenyeret — mondá mosolyogva a nagymama.

Mivel erre válasz nem következett, a hölgy jobbra balra tekintgetve, néhány lépést tett előre, majd egy nagyobb bokor előtt megállt.

— Nézzé csak, barátom — szólt — mintha ott néhány mogyorót látnék!

Lovagias udvariassággal lépett közelebb az öreg ur, az aranyos okulárét szeméhez emelte, figyelmesen megnézte a bokrot s így szólt: „Csakugyan mogyoró!”

— Leszakítaná ezt nekem?

Csodálkozva tekintett a nagypapa a nagymamára. Néhány éve már annak, hogy egyiküknek sem telt már kedve a mogyoró evésben. Mindazonáltal botjának kámpós végét a galyra akasztva, lehajította azt nejehez, ki finom ujjakkal lecsipte a kis csomó apró, félig érett mogyorót, s egy gombostű segítségével keblére tűzte.

— Nem emlékszik? — kérde.

Nagypapa arcát hirtelen felderítette a leveleken átszűrődő na sugár, — vagy talán egy emlék? Nagymama szép szürke szeméi aggodalmas álhatatossággal mélyedtek az övéibe. Hiszen igen jól emlékezett ő! De mi köze a mogyorónak oly fontos dologhoz, mint egyetlen unokájuk férjhez adása?!

Nagypapa egyszerre mulhatatlanul szüksé-

gesnek találta legalyazni az egyik fát — de nagymama megfogta a kabátja gombjánál.

„Ez az a mogyoróbokor, — szólt — mert vén bokor ez már, — mely olyan tele volt gyümölcsel abban az évben, mikor...”

„Tudom, tudom!” szakította félbe nagypapa, szabadulni igyekezvén, de a kis kezek nem eresztették el.

„Épen itt voltam, s az alatt fekvő ágakat megszedtem már, midőn ön jött. Maga volt az kedves barátom, ki a szüretet befejezte s miatt a mogyorók kötenyembe hulltak, az ön beszédes szeméi mindig többet és többet mondtak s az utolsó kis csomó gyümölcsöt úgy hiszem a maga kezei tüzték oda, a hová most én tettem e pár szem mogyorót.”

— Édes feleségem! — susogta nagypapa.

— S ekkor ön így szólt: „Magdácska, ha szülei nem adják önnek, agyonlövöm magamat!”

— És ők beleegyeztek, s harminzhét év óta boldogok vagyunk! — fejezte be a nagypapa.

— Pedig akkor mi sem voltunk gazdagok, — azóta szereztünk vagyont — a gyermekek is majd szereznek maguknak. Emlékszik ugye?

Nem szóltak egyebet, de kart karba öltve, rugékonny léptekkel közeledtek a kis erdő végéhez, hol a fehér pont nagy boldhajtássá változott, telve fénynyel, világozással.

Azután hosszan beszélgettek.

— Hát majd egy kicsit összehuzódunk — szólt a nagypapa — s megtoldjuk a hozományt.

— Helyes! — felelt a nagymama. Hiszen örömet vonjuk meg magunktól.

— Így azután a kedves gyermekeknek jut majd vaj is a kenyérrel!

— És a mig fiatalok — tette hozzá mosolyogva nagymama — ropogtathatják a mogyorót is!

HIREK.

Tájékoztató.

Február 10. Altmann Leo hegedűhangversenye.
 Február 10. A Lloyd-társulat közgyűlése.
 Február 11. Beszede a városi színházban.
 Február 16. Polgárok elite-bálja.
 Február 21-24. Országos vásár.
 Február 23. A lövészegetlet bálja.
 Február 24. A nagybecskerekai kaszinó közgyűlése.
 Február 26. A kaszinói dalárda vig estélye.
 Március 2. A magyar olvasókör estélye.
 Május 16-19. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Az Altmann-hangverseny.** A Koronaszálló nagytermében holnap végbemenő hangverseny műsora a következő:

1. Mendelsohn: „Allegro-brillant.“ Előadja Kokits Elza és Rippka Armin.
2. Paganini: „Hegedűverseny.“ Előadja Altmann Leo, zongorán kíséri Rippka A.
3. Hevay Hugo: „Férjhez menjek-e?“ Monolog. Előadja Eckstein Dora.
4. Sarasate: „Carmen Phantasia.“ Előadja Altmann Leo, zongorán kíséri Kokits Elza
5. a) Seidl: „Im duuklen Waide.“ Romanze, b) Hammer: „Morgengruss.“ Lied ohne Worte, cziterán előadja Guttmann Berta.
6. a) Döhler: Nocturne, b) Wrede: Valse, zongorán előadja Kokits Elza.
7. Auer: „Magyar rhapsodia.“ hegedűn előadja Altmann Leo, zongorán kíséri Rippka A.

— **Eladott feleség.** A nagyszentmiklósi járásbírósg fogja tárgyalni, mint levelezőnk jelenti, ezt a századvégi ügyet: L. csanádi jómodu polgár már évek óta élt feleségével L. Máriaival, a legjobb egyetértésben, aki nemrégiben második gyermekkel ajándékozta meg. Egyszer csak ezébe jut, hogy ő bizony inkább garzon szeretne lenni és elhatározta, hogy valamiképpen tud a feleségét s gyermekeit. Azonnal elment egy ösmerős oláh emberhez s megkérde, nem venné-e meg a feleségét. Ráadásul a gyermekeit is szívesen adja. Az oláh, aki már régen nagy rokonsággal viseltetett az asszony iránt, nem habozott soká s 50 forintot ígért az esetben, ha L. az asszonyt gyermekek nélkül adja el. L. elfogadta az 50 fírtot és meg volt az alku, melyre természetesen a szokásos áldomás következett. A kitűzött határidő, melyen a feleséget át kellett volna adnia, elérkezett, de a gazda megtartotta az asszonyt is, az ötven forintot is. Az oláh sürgette a dolgot, de erre a gazda azt adta válaszul, hogy a feleségét nem adja, mert az kell neki, az 50 fírtot meg nem adhatja, mert azt már elköltötte. Az oláh bepereit a gazdát s a nagyszentmiklósi járásbírósg lesz hivatva itélni a csodálatos pörben.

— **Wolfgang herceg halála.** Wolfgang bajor herceg haláláról újabb sajtósági hírt közöl a müncheni „Herold“ távirati iroda. E közlemény szerint mind határozottabb alakot öltének azok a hírek, a melyek a herceg erőszakos haláláról szólnak. A herceg nem természetes halállal halt meg. Udvari körökben a legteljesebb hallgatásba burkolóznak, noha a legtekintélyesebb lapok a titok fiderítését sürgenek. — Wolfgang herceg tudvalevőleg hetedik gyermeke volt Lajos bajor hercegnek, a regensherceg fiának. Néhány nap előtt történt elhunytá alkalmával a hivatalos gyászjelentésben a halál okát nem említették meg.

— **Mulatság Törökbecsén.** A törökbecsei jótékony négyzet ez évi február hó 16-án a törökbecsei vendéglő nagytermében jótékonyestület által rendez, amelyen Lauka Gusztáv veterán irónk felolvasást tart. Az estélyre a vidékről is sokan ígérkeztek. Felolvasás után tánc lesz, amelyhez az ő besei legjobb cigánybanda szolgáltatja a zenét.

— **Dr. Rothsiegl gyilkosa.** A dr. Rothsiegel becsi ügyvéd meggyilkolásának gyanúja alatt letartóztatott Eichinger nevű ügyvédi irnok tegnap este bevallotta, hogy ő gyilkolta meg főnökét. Ugy tünteti fel a dolgot, hogy nem előre megfontolt szándékkal követte el a tettet, hanem heves összekezezésnek következtében emelt rá kezét. Eichinger ugyanis, vallo-mása szerint, az iroda részére kalapácsot vett. Az irodában valami dolog miatt hevesen össze-szólközött az ügyvédek és oly haragra lobbant, hogy a kalapácsal agyonütötte. Egyelőre tagadja, hogy penat rabolt. Hanusoh vizsgálóbíró és Kieborn államügyész elejétől fogva abban a meggyőződésben voltak, hogy Eichinger a gyilkos, különösen azért, mert Eichinger az el-sikkasztott pénzre vonatkozólag nem tudott kellő

felvilágosítást nyújtani. A rendőrség ellenben ingadozott és már hajlandó volt hinni, hogy a gyilkosságot más követte el.

— **A vonat kerekai alatt.** Nagykikindáról írja tudósítónk, hogy ott e hó 6-án este a vasuti állomás előtt Knezevits Tivadar gör. kath. tanító a Temesvár felől robogó vegyesvonat elé dobta magát. A mozdony elé kapcsolt hóéke azonban kissé félrelökte a szerencsétlent s a vonat kerekai csupán lábát metszették el a boka fölött, jobb kezének egy ujját szeltek le s arcazt torzította el néhány ütés. Az öngyilkosjelöltet beszállították a városi kórházba. A helyszínen megjelent rendőrség kiballgatta Knezevitsét, aki tagadta az öngyilkossági szándékot és ugy adja elő a dolgot, mintha nagyon közel állt volna a sinekhez s a vonat gyorsaságától megszádlülve bukott volna a kerekék közé.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 9-én.)

Budapest, febr. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Napirenden az igazságügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalása:

Polónyi Géza szemére veti Szilágyi Dezsőnek, hogy az uralkodó család házasságjogának rendezését megígérte ugyan, de nem váltotta be. Ugyancsak panaszként röjja fel Zsitvay Leonak Szombathelyről a fővárosba hozását, amikor a budapesti kir. törvényszék elnökségét sokkal méltóbb emberrel is betölthette volna. A költségvetést nem szavazza meg.

Jellinek Arthur tetszéssel fogadott beszédben száll síkra a költségvetés mellett.

Mérey Lajos Zsitvay törvényszéki elnöknek való kinevezését annak tulajdonítja, hogy Szilágyit fáklyásmenettel fogadta Szombathelyre érkezőkor és a volt igazságügyminisztert felköszöntötte.

Szilágyi Dezső frívól játéknak mondja Polónyinak a házasságjog ügyében való eljárását, mert míg a Házban pártolta, kerülő utakon mindent elkövetett a meghusítására. (Viharos tetszés.) Méreynek felelve a volt igazságügyminiszter kijelenti, hogy bár Szombathelyen igen szépen fogadták, büszkén vallhatja, hogy a kinevezéseknél mindig csak a képesség és az érdem vezetett, nem pedig politikai befolyásolások vagy fontoskodó ügyvédek közbenjárása. Különben a szombathelyi fáklyásmeneten tudtával bírósági tagok nem is vettek részt.

Egy hang: Hát a banketten sem köszöntötte fel?

Szilágyi Dezső a Ház viharos derült-sége közt feleli, hogy azt már csakugyan nem tudja, hogy ki szónokolt a banketten, de hozzátéheti: akkor sem tudta, amikor a kinevezést eszközölte. (Zajos helyeslés jóbbról.)

Polónyi Géza személyes kérdésben felszólalva visszautasítja Szilágyi hangját, amiért Berzeviczy alelnök megröjja.

Mérey és Szilágyi felszólalása után az interpellációk következtek.

A millennium és a fővárosi iskolák.

Budapest, február 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A székesfőváros kiállítási bizottságának mai ülésén Gerlóczy polgármester bemutatja a kiállításra vonatkozó terjedelmes jelentését. Számos fontos előterjesztés során a szállás kérdést is tárgyalták, amelynek ügyében az elnök már érintkezett az illetékes körökkel. Legfontosabbnak tartja az elnök az olcsó lakások kérdését. Ezt az intérvényt csakis úgy lehet elképzelni, mint 1885-ben volt, amikor az olcsó, 30 kros napi szállások valóságos áldást képeztek a vidékről feltódult középosztályu, de szegénysorsu közönségre. Tanítók és tanulóik, kis hivatalnokok, földművelők és iparosok s különösen a nagyobb csoportokban érkezett kéjvonatos kirándulók ezer számra lepték el az olcsó szállásokat, melyek lehetővé tették nekik a hosszabb időzést a fővárosban. De ezek a szállások nem képzelhetők el a nélkül, hogy az iskolákat igénybe ne vegyék. Némely oldalról aggodalmak hangza-

nak ugyan az iskolák korábbi bezárása ellen, de ezt nem találja alaposnak. A vizsgákat tartásuk május végén s ekkor három hónapon át az iskolák szállásokká alakíttatnak át. E nélkül az 1885. évi tapasztalatok után indulva teljességgel lehetetlen lesz a vidékieket a millenniumi kiállítás idején elszállásolni. Új szállókat felévre nem lehet építeni, a mostaniak pedig rendszer időben is csaknem mind teive vannak. A bizottság elhatározta, hogy a kiállítás igazgató-ságát felkéri, hogy már most járjon közbe a közoktatásügyi miniszternél szíránt, hogy a millennium esztendejében az iskolaév a fővárosban meg-rövidíttessék, hogy ez által az összes iskolák olcsó szállásokká legyenek berendezhetők.

Bánffy Bécsben.

Budapest, febr. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bánffy Dezső miniszterelnök tegnap este Bécsbe utazott.

Consummatum est.

Budapest, február 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Csak tegnap hozott marasztaló verdiktet a budapesti esküdtszék egy királyséftő hírlapi cikk felett, s a jövő héten ismét e vétség miatt fog törvényt íltni. Ezuttal a Magyar Állam cikkéről lesz szó mely hasonlóan amához szintén az egyházpolitikai javaslatok szentesítése alkal-mából íródott. Az inkriminált közlemények, melyet a sajtópör megindulása idején bőven ismer-tettünk, Consummatum est volt a czime és érte a lap felelős szerkesztője, Szemecz Emil vállalta el a törvény előtt való felelőséget. Az érdekes esküdtszéki tárgyalást, melyen a vád hatóságot Havass Imre főügyész helyettes fogja képviselni, e hó 14-én esütörtökön tartják meg az alkotmány utcai törvényházban.

Hatvanöt szocialista vádlott.

Budapest, február 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hódmezővásárhelyi szocialista lázongók bűnpörében a szegedi törvényszék március 5-én kezd meg a végtárgyalást, melyre a hatvanöt vádlott védője, Pollák Illés dr. budapesti ügyvéd egész sereg tanut jelentett be. Ezek a lezajlott események előzményeire is vallomást fognak tenni, teljesen megvilágítva ezzel a véres ügy minden részletét. Ekkép a tárgyalás, mely legalább ket hetet fog igénybe venni, ugy külső körülményeinel, mint belső anyagánál fogva, egyike lesz az eddig ismert legnagyobb bűnpöröknek és mint az agrárszo-czializmus első nyilvános jelentkezése, megér demli, hogy a közügyelem már ezért is feléje forduljon. A napokban Pollák Illés dr. az eset helyi vonatkozásaira, valamint arra való tekin-tettel, hogy a 65 vádlott és több mint 100 tanu mind vásárhelyi lakos, azért folyamodott, hogy a szegedi törvényszék szálljon ki H.-M.-Vásárhelyen és itt tartsa meg a végtár-gyalást.

Országos vöröskeresztegylet.

Budapest, február 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országos vöröskeresztegylet tegnap tartotta gróf Csekonics Endre elnök-lete alatt választmányi ülését. A felolvasott jelen-tés szerint a bevételék 119.380 frtra, a kiadások 106.433 frtra rugnak. Van tehát 12.946 frt fölös-leg, ami 7776 frtval kedvezőbb az előirányzat-nál. Azonfelül alapítványok czimén 5581 frt folyt be. A kedvező eredményt örvendtes tudomásul vették s elhatározták, hogy az újabb időben be-folyt készpénzből az egyetli alap javára 3000 frtért, a tisztviselői nyugdíjalap javára 500 frtért 4% os záloglevelet vesznek. A sorsjegyenőrső bizottság megbízatása lejárván, Csekonics Endre gróf és Ivánka Imre hosszászólása után köszönetet szaváltak neki. Csekonics Endre gróftól újból egyhangulag megválasztották elnök-nek. Másodelnök lett Zichy Nándor gróf, ta-gok: Babics József, Csávossy Béla, Kör-mendy Imre, Latinovits János, László Zsigmond és Lintner Imre lettek.

Vilmos és a katonai brutálítások.

Budapest, február 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből telegrafálják: Vilmos német császár rendeletet inté-zett a tábornokokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy ha a hadseregben katonai brutálításokat vesznek észre, azokat szigoruan megtorolják.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
 Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

813. szám 1895.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye t. becssei járásába kebeleztet Kumán községben a kumán-tarrasi körorvosi állás tisztségébe jövén annak betöltésére pályázatot nyitok.

Javadalmazás:

800 frt készpénz s a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Az állásai Kumánon a halottkemi teendők is járnak.

Felhívom említett állásra pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi márczius hó 5-ig hozzam betérjeszések.

T. Becsén, 1895. évi február 5-én.

Bethlen,
főszolgabíró.

(117-3.2)

Árverési hirdetmény.

Alólirott, mint a jankahidi urbéri birtokosoknak megbízottja ezennel közhírré teszem, miszerint az urbéri birtokosokat megillető és a jankahidi község határában fekvő, az Ó-Béga- és Béga csatornában az urbéri földek mentén levő vízében a halászati jogot egy évre az az f. évi márczius hó 6-tól bezárólag 1896. évi márczius hó 5-ig hasznabérbe adom. Az árverés f. évi február hó 14-én reggeli 10 órakor a község ház épületében fog megtartani.

A kikiáltási ár 100 frt, óvadékpénz 10% azaz 10 frt, mely óvadékot az árverelni szándékozók az árverés előtt az alólirott kezéhez befizetni kötelesek. Az árverési feltételeket alólirottal megindhatják.

Simeon Orza,
mint urbéri birtokosok megbízottja.

(115-3.3)

Keresztetik.

Egy a jegyzői teendőknél, de főleg az adóügyekben jártas fiatal ember mint

községi irnok

azonnal alkalmazást nyerhet, fizetése évi 300 frt és szorgalmához mért mellékjuttatás.

Bővebbi felvilágosítást ad

VUCHETICH ÁRPÁD,
Szaján községi jegyző.

(114-3.2)

524. sz. 1895.

A központi főszolgabírótól.

Pályázat.

Kis-Torák székhelyvel szervezett, csőszteleki illetve kis-toraki községi körállatorvosi állás betöltésére, a választás folyó évi február hó 23-án reggel 9 órára Kis-Torák község házában kiütetik.

A körhöz tartozik: Kis-Torák, N-Torák, Ittvarnok, Rogendorf és Csősztelek község, az évi fizetés 400 frt, és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Felhívom a pályázók, a kik a magyar, német és román nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig alólirottal benyújtsák.

Kelt N. Becskereken, 1895. évi január hó 24-én.

Bakalovich Ágost,
főszolgabíró.

(120-3.2)

605. szám 1895.

A központi főbírótól.

Pályázat.

A német eleméri községi körállatorvosi állás — Német Elemér székhelyvel — lemondás folytán, újból betöltendő lévén, a választás folyó évi február hó 25-én reggel 9 órakor Német-Elemér község házában fog megtartani.

Az évi fizetés 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A körhöz tartozik: N-Elemér Szerb Elemér, Szerb Aradác, T. Aradác, N. Szt. Mihály, Jankahid és Tarras község.

Felhívom a pályázók, a kik a magyar, német, szerb, tót és román nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folyamodványukat, a választást megelőző napig alólirottal benyújtsák.

Kelt N. Becskereken, 1895. évi január hó 31-én.

Bakalovich Ágost,
főszolgabíró.

(119-3.2)

12269. tlkvi szám 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tunner Alajos nagybecskereki lakos végrehajthatónak Bakalovits Nedelykovits Miléva kanaki lakos, Vuja Nedelykovics Mária, Steinicz Géza gyám által képviselt k. Popovits Julka dr. Várady Imre ügygondnok által képviselt ismeretlen tartózkodású Zika Villinger Anna nbecskereki lakosok, Zika Helén jászberényi lakos, Bakalovits Popovits Zsófia nbecskereki lakos és Vuja Nedelykovits Mária lippai lakos, mint néhai Bakalovits Pulcheria és Bakalovits Zsófia volt nagybecskereki lakosok hagyatékát képviselő örökösök végrehajtást szenvedők elleni 423 frt 40 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nbecskereki kir. törvényszék területében levő s Bakalovits Pulcheria és Bakalovits Zsófia nevén álló nbecskereki 2625. sz. tlkvi 7412. hrsz. 1 hold szőlő 494 frt kikiáltási árban 1895. évi február hó 28-ik (Huszonnyolcz) napjának délelőtt 10 órájkor ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 49 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában s N. Becskerek város tanácsánál megtekinthetők.

N. becskerek kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság 1894. évi november hó 29. én.

(122-11)

Hadzics,
kir. törvényszéki bíró

Nagybecskereki kereskedők betegsegélyező pénztára.

Ezen pénztár f. évi február hó 10-én délután 3 órakor a „Korona szálloda“ nagytermében

III. rendes évi közgyűlését

tartandja, melyre a t. cz. közgyűlési kiküldöttek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése és a zármérleg előterjesztése és erre a felmentvény megadása.
3. A tartaléktöke magassága iránt határozathozatal.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Az igazgatóság kiegészítése 5 tagnak 1 évre való választása által.
6. A felügyelő bizottság választása 1 évre.
7. Netáni indítványok.

Nagybecskereken, 1895. jan. hó 21-én.

Hollaender Ede,
titkár.

Franz J. L.,
elnök.

(91-2.2)

Elsőrendű teljesen tiszta

Vető-Bükköny

és kitünő minőségű

Vető-Árpa

kapható:

Kohn Sándor gabonakereskedőnél

(110-3.3.)

Temesvárott.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbjuttatásnak, — a kik a **Richter-féle Tinct. capsici comp.-i** (Horgony-Pain-Expellert) az utolsó 25 évben jó sikerrel használták. — Köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszert nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a **Tinct. capsici comp.-i** (Horgony-Pain-Expellert) készvényről, ozúznál (tagoztatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájásnál, fájdalomszűntető bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknek is, mint leveztető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen régi jónak bizonyult háziszertnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapest: **Török József** gyógyszerésznél. Csak a „Horgony“ védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring. (870-18.7)

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám.

Kurländer Imre

Nagy-Becserek, Korona-utca 585. szám, a gőzmalommal szemben.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa.

Szagtalan valódi

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányából hőtartalom és minőségre nézve a szárazföld minden egyéb köszénét felülmúlja. (8-34.15)